

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Neitzer, Sibiu

Foaie politică.
Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
 a treia-oră 10 bani.

Urs alb scăpat.

Fiecare din cetitorii noștri au văzut pe la orașe, printre multele comedii, ce năpădesc pe la târguri, circusuri cu dobitoace, cu deosăbire cai și câni, etc. învățați să facă fel și fel de producții. Sunt prin circusuri apoi și alte dobitoace, cari pe la noi nu să află, precum elefanți, papagali ș. a. Pentru a arăta dobitoace de aceste străine, de prin țările depărtate, sunt comedii anume, comedii cu

feare, numite menagerii. Aici vedem lei, tigri, pantere, elefanți, urși albi din țările ghețoase, maimuțe, felurite paseri, crocodili, șerpi uriași și altele multe, închise în cușce (căsuții).

În Viena s'a întâmplat de curând un caz șod cu o menagerie, ce să află acolo în Prater (promenadă). Cum cum nu, un urs alb a scăpat din cușca sa și eșind pe neobservate din menagerie, a plecat la primblare

printre oameni. Ne putem închipui spaima acestora la vederea ursului alb. Fugea fiecare în cătrău putea, sbierând și țipând. De larmă să spăria și ursul și o luă și el la fugă, și numai cu greu a putut fi prins și dus iarăș în menagerie.

Chipul nostru ne arată spaima oamenilor de ursul alb.

La jumătatea anului.

Preste o săptămână să încheie jumătatea primă a anului curent. Din acest prilej rugăm pe acela din tubiții noștri cetitori, care au abonată »Foata Poporului« numai pe jumătatea dintâu a anului, să binevolască a-și înnoi abonamentul pe a două jumătate. Rugăm mai departe pe prietenii foale noastre a o răspândi între cunoscuții lor, căci prin aceasta fac un lucru bun, național românesc și cultural.

»Foata Poporului« a stat și va sta, ca și celelalte fot românești cinstite, pe baze naționale, lucrând în deosebit pentru lumina și înalțarea țărâmului român. Aceasta este chemarea și datorința ei și de aceea la începutul noului jumătăți de an cerem din nou sprijinul iubitorilor noștri cetitori. Le cerem ajutorul, căci așa credem, că suntem vrednici de el și îl cerem, ca să ne putem împlini tot mai mult datorința.

Luând în seamă cuprinsul ei bogat și felurit, »Foata Poporului« este cea mai testină foale la noi, anume prețul abonamentului este:

Pentru Austro Ungaria.

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

Pentru străinătate (România, Bulgaria, Rusia, America, Germania etc.):

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Notă abonații sunt rugați a-și scrie numele lor, al comunei și al postului din urmă limpede și cetef.

**Administrațiunea
»Foaia Poporului«.**

Școalele noastre.

In urma legii lui Apponyi despre școale, votată și întărită, starea viitoare a școalelor și învățătorilor noștri va deveni tot mai grea. Din cauza aceasta datori suntem cu toții a ne îngriji tot mai mult de soarta școalelor și trebuie să facem încordări îndoit spre a le putea păstra, ca școalele și învățătorii tot ai noștri să rămâie și încât să poată, să fie scutite de înfrăunțe neromânești.

In locul dintâu însă trebuie să se intereseze de afacerea aceasta ambele noastre biserici, consistoarele noastre. Să caute și să afle mijloace potrivite pentru susținerea școalelor, apelând — unde trebuie — cu toată autoritatea lor și la jertfa și dărnicia credincioșilor.

In privința aceasta vrednicul asesor dela consistorul din Sibiu, dl Nicolae Ivan, publică până acum trei articoli de mare însemnătate, în »Telegraful Rom.« arătând starea faptică a lucrurilor, cum și mijloacele ce le putem avea, și dând și prin aceasta o nouă dovadă despre viul interes, ce-l are față de afacerile bisericesti-școlare și naționale ale noastre.

Eată cuprinsul acestor articoli, asupra cărora atragem luarea aminte deosebită a cetitorilor:

In articolul dintâu dl Ivan arată starea nouă a lucrurilor; spune, că învățătorii să nu să grăbească a cere spriginul și sfatul inspectorilor reg., până ce biserica n'a luat măsurile de lipsă.

Căci — zice dl Ivan — deși legea intră în vigoare la 1 Iulie, ea a lăsat

bisericilor timp de 3 ani pentru aranjarea treburilor.

Învățătorii deci fără știrea și învoarea comunelor bisericesti în acești trei ani înzadar vor cerși mila inspectorilor, căci prin aceasta ei vor dovedi numai totala lor neorientare, fără ca umflirea lor să albă cel mai mic rezultat simțitor.

Până aci statul a dat ajutor mare și mic și poporul a ales pe învățătorul — continuă vrednicul asesor.

De aci confuziunea cea mare în capetele oamenilor. Ei cred, că așa va fi și în viitor — și de aici amăgirea, de aici perzarea. După legea cea nouă vom avea 3 feluri de învățători:

1. Învățători, cari primesc întreagă competența lor de 2000 cor. dela popor și biserică, deci aleși de popor și întăriți de consistor.

2. Învățători, cari primesc dela popor 1000 cor. și dela stat 200—1000 cor., pe cari li va alege poporul (biserica), alegerea o va aproba ministrul.

3. Învățători cu mai mult de 1000 cor. plătiți dela stat, pe care li numește de a dreptul ministrul, dar el li și permută și el, ministrul dispune cu ei după plac.

Pentru preîntimpinarea ori-cărei confuziuni să spune, că am contemplat întreagă dotația de 2000 cor., căci legea atâta cere să asigurăm pentru fiecare post învățătoresc încă de acum, fără a lua în samă când ajunge învățătorul să primească întreagă suma de 2000 cor. și banii de cortel și grădină, sau emolumentele aceste în natură.

In art. al doilea dl Ivan să ocupă cu mijloacele, prin cari am putea delătura, cel puțin în parte, răul.

Eată ce zice dânsul în privința aceasta:

Nu mai suferă nici o îndoială, că interesele noastre bisericesti și naționale cer ca cât numai să poată să așezăm învățători de cei dintâu, adecă susținuți de biserică, aleși de popor și întăriți de consistor.

In serviciul bisericeii și al culturii noastre naționale acestia ne vor face cele mai prețioase servicii, ei vor fi împreună cu preoții, adevărații apărători, ai bisericeii noastre în comunele bisericesti, și puterea discreționară a organelor statului și a celor administrative pe ei mai puțin li va atinge, pentru că însăși disciplinarea lor cade în competența organelor bisericesti, și numai în linia a doua în competența comisiunii administrative a comitatului și respective a ministrului.

Dar mai presus de toate numai în școalele susținute curat din mijloacele poporului și ale bisericeii, — să mai pot propune toate obiectele de învățământ în limba maternă, din manuale aprobate de biserică și după planul de învățământ stabilit de autoritatea bisericască.

In școalele, ai căror învățători primesc ajutor dela stat până la o mie — ori peste o mie cor., trebuie să se propună computul, istoria, geografia și drepturile și datorințele cetățenești în limba maghiară, după planul ministerial și din manualele impuse de autoritățile școlare ale statului.

De aici va vedea ori cine, fie cât de mărginit, prețul cel scump care revine să-l dăm în schimbul banilor ce ni-l oferă statul, — și socotim, că comunele noastre bisericesti sunt datoare să facă cele mai îndrăznețe și cutezate efortări, ca să asigure salariul stabilit de lege — anume salariul fundamental de 1000 cor., și cele 8 cuincuenale, cari ajung la maximul de 1000 cor. după 40 de ani de serviciu, — adecă două de câte 200 cor. și șasă de câte 100 cor.

Se impune deci, ca să capacităm poporul, să-i spunem primejdia ce o învoală în sine ajutorul dela stat, și precum până aci s'au ferit oamenii noștri de școalele de stat, și chiar și de cele comunale, credem că mai cu temei să vor feri acuma, când știu, — că perd dreptul de a-și alege ei pe învățătorii lor și mai presus de toate, că obiectele cele mai de căpetenie au să se propună în limba statului, așa, că vom avea școale cu două limbi de propunere, la pruncii dela 6—12 ani.

După datele statistice ce ne stau la dispoziție avem circa 1000 de învățători în archidieceză — dintre cari eliminând pe cei fără pregătire, tolerați, ne rămân 800 de învățători, de a căror soarte ar fi să se îngrijească poporul nostru.

Poporațiunea de 800.000 suflete a archidiecezei noastre reprezintă un număr respectabil, o putere numerică, cum nu o are nici o confesiune din patrie, și dacă ar fi și entuziasmul și dragostea cătră cartea și limba românească, cum de mare este numărul populațiunii — darul danaic al guvernului, ar afla uși și inime închise, căci s'ar veni în calcul mediu cam 1000 suflete să poarte grija unui învățător, deci de tot sufletul 2 cor. la an.

Cea mai numărătoasă familie de câte 6—8 membri ar trebui să plătească la 12—16 cor., și am salva întreagă situația.

Până aci pentru susținerea învățătorilor din archidieceză din diferite isvoare s'au dat la an numai 600.000 cor., o sumă destul de modestă.

După legea cea nouă, va trebui să jertfim pentru toți învățătorii la an 1.600.000 cor., deci netto un milion mai mult, socotind la fiecare învățător maximul de 2000 cor., salar și cuincuenal, sumă ce de fapt numai în cazuri foarte rari vine licvidată, fiindcă cei mai mulți învățători nu ajung să îplinească 40 de ani, ci unii să retrag cu 15 și 20 de ani dela cariera cea grea și obositoare.

La această jertfă mare nici cei mai optimiști nu ne putem aștepta, pentru că de fapt în unele părți nu s'ar putea încasa și forțarea peste puterile poporului ar produce adevărată răscoală în sânul poporului.

In urma acestora dl asesor își pune în trebarea, că ce e de făcut și dă răspuns, cu care, cum și cu articolul al treilea, privitor îndeosebi la învățători, ne vom ocupa în nrul viitor.

Sibiu, 5 Iulie n. 1907.

Deputații români din parlamentul austriac și-au format clubul lor. Din club fac parte deputații Hormu-

zachi, Onciu, Simionoviciu, Isopescu-Grecul și contele Belegarde. De preșident a fost ales Hormuzachi.

Clubul, pe lângă apărarea cauzelor românești, în deosebi cele ale Românilor din Bucovina, urmărește scopul, ca în înțelegere cu deputații italieni din Austria, să nutrească și închege tot mai mult frăția latină.

Procesul „Foi Poporului”

În procesul intentat redactorului nostru, Silvestru Moldovan, pentru articolul din Nr. 1 a. c. al „Foi Poporului”, cu titlul „Stârșit și început”, cum am vestit, tribunalul de acuză din Cluj, în ședința sa din 10 Aprilie c. a respins punerea sub acuză a dlui Moldovan, dar procurorul a recurs la tablă. Acum tablă reg. în ședința sa din 4 Iulie c. a aprobat hotărîrea tribunalului și astfel acest proces s'a sfârșit.

Ținem să amintim, că tribunalul și tablă au adus hătărîrea lor favorabilă pe baza recursului escelent făcut de cunoscutul vrednic avocat din Sibiu, dl Dr. Liviu Leményi.

Vătămarea imunității deputatului Vaida. Comisia de imunitate a mai ținut săptămâna aceasta o ședință în afacerea imunității deputatului nostru Dr. Vaida, în care au mai fost ascuțați 4 deputați. După aceasta — așa spun foile din Bpesta — comisia nu va mai ținea decât o ședință, în care să va primi raportul către dietă. Cum va fi acest raport? — ne-o spun tot foile ungurești. Comisia în raportul său va recunoaște vătămarea imunității, în acelaș timp va propune însă să nu se dea pedepse nimărui, fiindcă pe de-o parte deputații au cerut depărtarea lui Vaida în justă indignare, iar de altă parte deputatului naționalist nu i-s'a întâmplat nimic.

Nu încapă îndoială, că acest raport deși îl vor lua la răspăr deputații noștri, va fi primit de dietă.

Aci să potrivește de minune proverbul: Turcul te bate, Turcul te judecă.

Dieta. În dietă s'a continuat obstrucția Croaților cu toată puterea. În două ședințe au fost mari scandale; la mai mulți Croați li s'a detras cuvântul. Croații, după cum au vestit și în o proclamație, erau hotărîți a continua lupta, când în ședința de Miercuri 3 Iulie, min. Kossuth a venit cu o propunere de înțelesul, că în locul art. prim al proiectului să se zică, că la căile ferate ungare sunt a să aplica ca deregători cetățeni ungari cari știu ungurește, iar la căile ferate croate cetățeni ungari, cari știu croaște, apoi articolele 2—58 să retrag, iar pragmatica deregătorilor să v'a pune în vigoare pe calea ordinațiilor ministeriale.

Aceasta este un fel de sucitură parlamentară și mulți deputați unguri n'au fost mulțumiți cu ea, ceea ce au și spus-o. Miniștri însă au declarat, că aceasta e o învingere tactică. Sărmană învingere...

Să svonește, că dieta va lau vacanțe de vară în 16 Iulie c.

Din ticăloșiile noastre.

— Gimnaziul din Caransebeș. —

Românii grănițeri dela Caransebeș și jur au adunat mai de mult un fond însemnat, pentru a-și ridica un gim-

naziu românesc. Nu li-s'a dat însă voie. Acum lucrurile au luat o întorsătură nenorocită în privința aceasta. Grănițerii au ridicat în fruntea lor pe un nimenea de om, cu numele Burdia Silarde, care prin lingușiri și diferite apucături și făgăduieli i-a știut suci așa, încât l-au pus în cele mai însemnate deregătorii și l-au ales și de deputat în dietă. Ajuns aci s'a apucat a linguși pe cei dela guvern și a le face slujbe și a intrat ca deputat în partidul constituțional al lui Wekerle. Așa fac toți aceia, cari să ridică fără temei, numai prin căciuliri, căci numai așa să pot susține. Destul, că Burdia a momit iarăș pe grănițeri — onoare excepțiilor — încât aceștia s'au învoit să-și dea bănișorii adunați, ba încă și alte sume, ministerului, ca acesta să le facă gimnaziu de stat, cu condiția însă, ca să se propuie obligator și limba română și fii de grănițeri să aibă întâietate.

La aceasta știți ce a făcut ministrul? Eată ce:

A adus doue hotăriri (Nr. 50032—3) Prin una statorește numele gimnaziului „Szövényi kir. magyar főgymnázium” și aprobă hotărîrea orașului Caransebeș de a da fondul școlar gr.-or. român (105,000 cor.) și încă 50,000 cor. precum și loc pe seama gimnaziului. Prin cealaltă aprobă hotărîrea Comunității de avere de a preda fondul gimnazial român al ei (100,000 cor.) pentru noul gimnaziu, dar nimicește hotărîrea Comunității de avere, ca la gimnaziu să fie și catedră de limba română, ca studiu obligat și fii grănițerilor să aibă întâietate la primire în gimnaziu. Făgăduiește însă, că să va îngriji, ca să se propună și limba rom. (firește ungurește) prin cineva (adecă ca a 5 a roată la car). Apelația d-lor Dr. Traian Badescu și Patr. Drăgălina, cari au cerut predarea fondului școlar gr. or. român școlii confesionale române din Caransebeș, precum era merit, a fost respinsă.

Eată unde au ajuns urmașii falnicilor grănițeri de odinioară. Duși de nas de un nimenea, ei își fac pe banii lor proprii așazământ cultural de maghiarizare și cererile lor foarte modeste sunt neluate în samă. Nu e aceasta o bajocură și dela Burdia și dela ministrul Apponyi?

În urma celor întâmplste, ieri în 6 Iulie c. s'a ținut o ședință a comunității de avere, în vederea căreia membrul George Tătuc din Iablanța face un apel către membrii, să retragă — dacă să va mai putea — sumele îmbiate la ministru.

Până când, o Doamne, bați pe grănițerii bănațeni și-i orbești, să ră-tăcescă în întunec și să se nimicească ei prin sine?

DIN LUME.

Din Portugalia.

Din țara latină pacinică dela apusul cel mai depărtat al Europei, din Portugalia, de câtva timp vin știri neliniștitoare, despre febre mare și pregătiri de răscoală. E vorba, că s'ar fi descoperit o conjurație împotriva regelui, fiind să lipsească dela tron familia domnitoare de acum și să o înlocuiască cu o familie înrudită. Aceasta și alte împrejurări

au dat prilej regelui să ia măsuri aspre față de parlament, care în cele din urmă a fost împrăștiat și constituția formal suspendată. Să fac mari prigoniri contra foilor opoziționale, dintre cari câteva au fost oprite și contra tuturor cari sunt nemulțumiți cu măsurile luate. În fruntea ministerului, care cărmuiește fără parlament, stă Franco, împotriva căruia este mare ură și mânie în întreaga țară, cum și împotriva dinastiei. În Portugalia este un însemnat partid republican și aderenții acestuia să înmulțesc acum. Astfel oamenii fac pregătiri de răscoală și să poate, că acuș va curge sânge pe plaiurile frumoasei țări. Arestări să fac în toate părțile. Franco a zis cătră un gazetar, că parlamentul a fost împrăștiat, fiindcă cele două partide din el făceau numai personalități și-și vedeau numai de treboarele lor. Să pare însă, că aceasta n'ar fi tocmai așa.

O știre mai nouă vestește, că regele a însărcinat pe Franco, că dacă va afla de lipsă, să suspende toate drepturile cetățenești, să proclame starea de asediu în toate orașele și să introducă judecătorii excepționale.

Știri mărunte.

În Franția sudică răscoala s'a potolit. Ea a fost curat economică, lupta vierilor storși de marii proprietari și de fabricanși. Guvernul și camera va trebui să ia măsuri pentru ușurarea sorții lor.

Din România.

Regele Carol decorat.

Foaia turcească oficioasă din Constantinopol aduce știrea, că Sultanul a acordat regelui Carol ordinul (medalia) „Imtiaz” în briliante. O deputație strălucită a plecat din Constantinopol la București spre a preda regelui însemnele ordinului.

Armata română.

În ministerul de războiu să pregătește un plan pentru reorganizarea și sporirea armatei. După noul plan armata României va consta din 72 de regimente de infanterie, 9 batalioane de vânători și 9 regimente de călăreți și artilerie corespunzătoare. Pentru cazul unui războiu preste întreaga armată să va numi un inspector suprem.

Congresul Ligei culturale.

În Dumineca Rusaliilor s'a ținut congresul anual al Ligei culturale, în București. Congresul a fost slab cercetat, abia au fost 100 de persoane. Congresul a fost prezidat de generalul Budișteanu. Din raportul cenzorilor să vede, că fondul Ligei abia este de 70,378 lei. În decursul desbaterilor dl Ioan Scurtu și Leonte Moldovan critică aspru lucrarea Ligei, arătând că ea scade pe zi ce merge. Budișteanu arată, că pentru aceasta nu e de vină comitetul, ci publicul, care nu spriginește îndestul acest așezământ. În comitet s'au ales trei membrii noi: generalul Teil, Nic. Iorga și prințul Basarab Brâncoveanu.

S'au mai primit apoi propunerea dlui inginer Oct Pop, ca viitoarele congrese să se țină în orașele din provincie. Propune și să primește, ca viitorul congres să se țină la Galați. Apoi să primească și propunerile dnei Smara, de a să ridica o copie a columnei lui Traian din Roma pe una din piețele Capitalei, din inițiativa Ligei și cu ajutorul societății Dante-Alghieri pentru a aduce astfel un prinos de înfrățire legăturilor neo latine.

Vorbește apoi dna Șmara de necesitatea înființării de universități populare cu ramificații în toată țara.

Cu aceste congresul Ligei s'a încheiat.

Interpelările dlui Iorga.

Am amintit în nrul trecut, că dl Iorga, a făcut 4 interpelări în camera României cu privire la răscoală și starea țaranului. În ședința de Marți, 25 Iunie n. dl Iorga și-a dezvoltat pe larg întrebările.

După o introducere mai lungă dl Iorga ajunge la răscoalele țărănești. Țăranul nostru, zice d-sa, e cel mai nenorocit dintre țărani din toată Europa: e sărac, fără carte și îndepărtat dela toate drepturile cetățenești.

Aceasta e un rău foarte mare, căci noi numai pe țărănime ne putem răzîma. În ce privește cauza răscoalelor, dl Iorga o atribuie trusturilor (insoțirilor) arendășești. Să ocupă mai pe larg cu evreimea din Moldova și în special cu cea din Botoșani. Spune apoi că originea răscoalelor este sărăcia, starea slabă economică. Nu poate fi vorba de o organizare a răscoalelor, iar întrucât privește Muntenia, unde s'au comis sălbătăcii, acestea n'au fost săvârșite de Români.

După înăbușirea răscoalelor s'au închis o mulțime de oameni, legea îi pedepsește, dar motive de dreptate națională cer ca ei să fie lăsați liberi.

Trecând la înăbușirea răscoalelor face o asemănare între mișcarea din Franța, unde încă s'au ivit devastări și aduce ca pildă încercările pacifice de liniștire ale guvernului, cari nici pe de parte nu pot fi asemănaute cu măsurile îndârjite de represiune, de care s'a folosit guvernul român nu atât în Moldova, cât mai ales în Muntenia, unde s'au întâmplat cele mai crude asasinat, cu toate că omorurile săvârșite aci nu erau de mână de țaran român, ci erau făcute de străini.

Răspunzând la interpelații, ministrul de interne Ion I. Brătianu zice, că cu prilejul sugrumării răscoalelor vor fi fost și oameni răi față de țărani, dar nu trebuie aruncată vina pe toți deregătorii și pe întreaga armată.

Suntem cu toții de părere, că baza o formează țărănimea — a zis mai de parte ministrul — de aceea guvernul să va interesa de dânsa.

Intru-cât privește iertarea, ministrul a zis, că este un lucru foarte greu, de aceea roagă majoritatea să aibă încredere în guvern, care trebuie să aibă în vedere siguranța statului și solidaritatea socială.

Inchiderea sesiunii parlamentare.

Corpurile legiuitoare au votat unele legi grabnice și-au ales o comisie agrară, care să studieze starea țărănilor și să propuie reformele de lipsă în afacerea țărănească. Comisia are să se întrunească la 15 Septembrie și să lucreze până la sfârșitul lunii Octombrie, când să vor întruni camerele ca să se ocupe de proiectele întocmite.

După aceste sesiunea corpurilor legiuitoare a fost închisă, Joi, săptămâna trecută, prin un scurt mesaj regal, cetit de primul-ministru D. Sturdza.

Starea sămănăturilor.

După rapoartele sosite la minister roada cucuruzului va fi foarte bună, dacă vremea va rămânea tot priincioasă.

Despre starea sămănăturilor foaia »Bursa« scrie următoarele:

În urma ploilor căzute aproape în toată țara în partea a doua a lunii Mai, roada grâului, a orzului, a ovăsului, cari erau slabe, s'a mai îndreptat puțin, așa că astăzi putem spune că roada lor nu va fi mai mică ca 50 la sută din recolta bunilor ani agricoli. Pășunile și livezile s'au îndreptat foarte mult, astfel că hrana vitelor o putem considera ca asigurată. De asemenea cucuruzul, deși pus cam târziu, se găsește în starea cea mai bună, și dacă ploile vor cădea la timp în cursul lunii Iulie, nu este exclusă posibilitatea să avem o recoltă foarte bogată.

Intrunirea agricolă din Șura-mică.

Duminecă, în 30 Iunie stilul nou anul curent, »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«, prin emisiile săi, dnii Romul Simu și Nicolae Iosif (Aciliu), membri în comitetul central și V. Tordășianu, secretarul Reuniunii, a fost găzduită pe câteva oare în comuna Șura-mică. Poporațiunea română din această comună, locuită în mare parte de Sași, e viguroasă, harnică și deșteaptă. Românașii noștri au biserică frumușică și o școală, cu care s'ar putea mândri și o comună mult mai mare ca Șura-mică. Povățuitorii poporului nostru de acolo, parohul Aron Mihuleț și învățătorul Nicolae Tomuța, fac tot ce le stă în putință, ca trebile economilor noștri să prospereze. Lor li-se revine meritul ținerii întrunirii agricole de Duminecă. Scopul întrunirii de a da poporațiunii nouă povețe, nouă indemnuri pentru câștigarea de nouă isvoare de venit, a fost deplin ajuns.

Dl R. Simu, în calitate de președinte al întrunirii, ține un frumos discurs în fața totalității poporațiunii noastre, întrunită în spațioasa sală a școlii. Dsa arată cum Reuniunea agricolă, alcătuită pentru economii noștri, caută la vetrele lor pe economul muncitor și împreună cu acesta chibzuește asupra celor de făcut pentru agonisirea mai cu spor și cu mai multă ușurință a celor trebuincioase, pentruca bunăstare și înflorire să se sălăsluiască în casa economului nostru. Arată scăderile și relele ce mereu se încuibă printre noi, pentru a căror delăturare lucră Reuniunea noastră. Mulțamește pentru buna primire și roagă ca sfaturile, ce se vor da astăzi, să fie urmărute cu încredere și cu dragostea, cu care reprezentanții Reuniunii au îmbrățișat ideea de a veni în mijlocul poporului de acolo.

Dnul Nicolae Iosif, bine cunoscutul vorbitor din ramul pomăritului și al viierului, ne-a fermecat cu vorbirea sa despre felul de a purcede la prăsirea, plantarea, altoirea și îngrijirea ulterioară a pomilor. Recomandând cu căldură cultivarea în mare a cât mai puține, dar cu atât mai alese soiuri de

poame, trece la cultura rațională a viilor. Arătând scăderile observate de dsa la diferiți viieri, ne conduce pe noue căi la noue metode de urmat la prăsirea și lucrarea viței de vie. Ne vorbește pe larg despre pregătirea locului, despre sădit, săpat etc. și despre inimicii neimpăcați ai viilor: filoxera și peronospora și ne face cunoscute soiurile potrivite de viță americană. Cărțica instructivă »Viierul român«, scrisă de dl Iosif și edată de Reuniune, care se poate procura cu prețul modest de 80 bani cu porto postal cu tot, mă dispensează de a mai stărui asupra importantului discurs al dlui Iosif.

Reuniunea, în cunoștința faptului, că nici unul din economii noștri din Șura-mică nu să îndeletnicește cu cultura albinelor, a pus la dispoziția parohului Mihuleț un roi (stup) cu albine, cu coșnițe (una de nuele și alta mobilă de scânduri) și cu toate recvizitele de lipsă. Bine apreciatul apicultor, dl Simu față în față cu coșnițele și în mână cu recvizitele, ne trece pe dinaintea ochilor toate lucrările, pe cari un stupar cuminte le îndeplinește în stupină. Ieftina carte (80 bani cu porto postal cu tot) a »Stuparilor săteni«, lucrată de dl Simu, pe baza cunoștințelor sale teoretice și practice, mă dispensează și ea de a mă ocupa mai pe larg cu discursul prețios al dlui Simu. Părintele Mihuleț, luând în primire stupul mutat din coșnița de nuele în cea mobilă, a primit și angajamentul ca la timpul său să dăruiască unuia dintre membrii Reuniunii cu locuința în Șura-mică primul roi.

Secretarul Reuniunii, dl Vic. Tordășianu, vizând la multele trebuințe ale poporațiunii, îndeamnă pe fruntași ca să alcătuiască în Șura-mică un astfel de așezământ, dela care economul să poată câștiga numărul (banii) trebuincios, atunci când are de el trebuință și în suma de care are trebuință și toate acestea cu puține cheltueli de timp și de bani, iar încât pentru cheltuelile și dobânzile, pe cari economii ar fi să le jertfească, să rămână și ele în folosul obștei din comună. Dl Tordășianu, raportându-să la rezultatele morale și materiale, la cari au ajuns Insoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen, alcătuite cu concursul și sub egida Reuniunii noastre agricole, îndeamnă a să înființe o asemenea Insoțire și în Șura-mică. Arată modul de purcedere la alcătuire și ofere spriginul și conlucrarea Reuniunii.

Parohul Mihuleț, arătând cum Sașii din Șura-mică au 2 bănci sătești și alte așezăminte, promite că va stărui ca sămânța aruncată astăzi în scurt timp roadele dorite să le dea.

Dl Simu mulțamește pentru ascultarea dată sfaturilor și declară întrunirea încheiată.

După prânzul bogat, luat la ora 5 d. a. la masa părintelui Mihuleț, oaspeții noștri s'au îndepărtat, iar noi locuitorii din Șura-mică, am rămas cu inimile înălțate, că dat ne-a fost de a găzdui în mijlocul nostru oameni cu durere pentru trebile noastre.

»Învățătorul.«

Insoțirile în Franția.

Franția, care a mers în fruntea tuturor popoarelor, nu numai în ce privește libertatea omului, ci chiar și în științe, arte, comerț și industrie, poate arăta niște urme mai vechi și cu privire la însoțirile (reuniunile) de tot felul. Iată ce ne spune învățatul profesor de universitate Carol Gide din Paris despre însoțirile de acolo.

Insoțirile în Franția sunt mai vechi și decât în Anglia. Cea dintâiu însoțire a înființat-o Buchez pentru lucrători la anul 1834, după care a urmat cu 10 ani mai târziu însoțirea spătarilor din Bochdale. Lucrătorii francezi s'au convins adesea, că numai prin însoțiri, pot să-și creeze o soartă mai bună și pot să-și ia pe proprietarii de fabrici și pământ, ca să le urce plata zilnică.

Un avânt mai puternic a luat ideea însoțirilor în Franția, numai după apariția primei cărți alui Fourier despre însoțirile economice, care a văzut lumina pe la începutul veacului trecut. După revoluțiunea din 1848 să credea apoi și mai mult, că numai prin însoțiri să poate ajunge la o izbândă mai mare pe toate terenurile vieții practice.

La anul 1878 s'a declarat în adunarea (congresul) ținută în Lyon, că după plata lucrătorilor este numai o stare de trecere din robia de mai înainte, comisiunea să lucreze cu toate puterile ei pentru înființarea însoțirilor de consum, credit și producție. Dar ideea aceasta a venit în luptă cu ideea lui Marx despre socialism și comunism, importată din Germania și care de pe atunci le convenea mai bine muncitorilor, deși nu știau toate tainele ei.

Pe lângă toate acestea, ideea însoțirilor n'a amorțit, ci la anul 1885 mai mulți cetățeni și inteligenți au înființat »Uniunea însoțirilor« după pilda celor engleze, care apoi a tipărit și o gazetă și călindar, cu ajutorul cărora s'a putut lăși și ideea însoțirilor în toate straturile populației. Încă în anul acela s'au înființat 300 însoțiri după modelul celor engleze și 100 după modelul celor belgiene.

Scopul acestor însoțiri a fost de a scoate întreaga societate din ghiarale

neguțătorilor și ale uzurarilor, cari abuzau de încrederea publicului, prin vinderea unei marfe mai bune și mai efine tot-odată, apoi prin formarea fondurilor de rezerve, din cari să se poată ajuta membrii lipsiți.

În legătură cu acestea s'au mai înființat 50 de însoțiri, cari au clădit și anumite case pentru muncitorii nepuțincoși, fără de lucru sau bolnavi, unde acești din urmă pe lângă întreținerea în cinste, să mai vizitau și tămăduiau tot fără cheltuială de către medicii, pe cari îi plăteau numitele însoțiri.

La anul 1884 s'a adus o lege, în urma căreia s'au înființat 3000 de însoțiri economice. Scopul acestora a fost o înlesnire mai practică la procurarea și vinderea roadelor de câmp, dar unele din acelea s'au restrins mai cu seamă la procurarea gunoaielor măiestrite de prin fabrici.

Insoțirile economice de credit au început a să înființa de pe la anul 1889, Cea dintâiu însoțire de felul acesta s'a înființat în Marsilia. Astăzi numărul acestora trece peste 1500. Însoțirile acestea sunt înființate după sistemul Raiffaizen și Schultze Delisch, și să trag din Germania.

Imprumuturile acordate de însoțirile franceze, sunt încă tare răstrinse, de oare-ce țărânul francez ține foarte mult la obiceiurile lui strămoșești și nu prea vrea se-l știe toată lumea când ia un împrumut. De aceea el se duce mai bucuros la notarul comunal, care nu-l spune nimănui și care odată îi mijlocește dela băncile cele mari împrumutul de lipsă.

Pentru dezvoltarea însoțirilor de credit populare și guvernul francez a făcut foarte mult. Astfel la anul 1907. »Banca Francei« a pus la îndemâna acestora 40 milioane de franci, iar din venitul curat anual câte 4—5 milioane de franci. În total însoțirile de credit franceze chivernisesc pe an câte 68 milioane de franci.

În Franția mai sunt și însoțiri pentru valorizarea roadelor economice. Astfel de însoțiri sunt cele pentru fabricarea untului, a cașului și a pâinei.

Insoțiri pentru fabricarea cașului sunt cu totul 1500. Însoțiri de lăptărit sunt 150, pentru fabricarea pâinei sunt 400, iar pentru extrasul vinului din poame și uscatul acestora sunt 100.

Afară de acestea mai sunt însoțiri economice și pentru asigurarea vitelor, membrii cărora sunt mai cu samă marii proprietari de pământ. Țăranii până acum nu se prea însuflețesc de ele, ca și pe la noi, așa că asupra lor acelea până acum n'au prea avut vr'o înriurintă deosebită.

Franția are astăzi cu totul 9000 însoțiri economice, dintre cari trei pătrare sunt de acelea, cari se ocupă cu valorizarea roadelor de câmp. Acestea sunt mai lățite pe la orașe și în apropierea acestora. La sate pe unele locuri însă nu prea sunt cunoscute.

Cu privire la capitalul depus în însoțiri, precum și la dobânda realizată după acela, numitul profesor nu ne spune nimic, de oare-ce zice, că-i lipsesc datele statistice. De închierie mai adaugă, că însoțirile populare franceze, ar putea arăta nește rezultate mai frumoase, după-cum și așteaptă societatea franceză dela ele.

Din acestea câteva date statistice putem învăța și noi ceva și anume: că ori și cât ar fi un popor de cult și bogat, totuși dacă nu se poate organiza cu temei pe terenul însoțirilor populare de tot felul, nu poate ajunge la nici o izbândă de »Doamne-ajută«.

Ioan Geergescu.

Beția și urmările ei.

Convorbiri de
I. Maniș Popa, inv.

Predat cu ocaziunea examenului, de 5 elevi de repetițiune.

Convorbirea să întâmplă între: Învățătorul satului, Ioan — bețiv mare, Lisandrina — soția lui, Trandafir — fruntaș în sat, Lina femeie bună de gură.

I.

Lisandrina: (venind alături de Ion, care să cam impletecește să întâlnească cu învățătorul și zice): Bună ziua Die învățător (să oprește și îi întinde mâna).

VESELIA.

Foia glumească a »Foil Poporului«.

Danciul împărat.

Strigă Dada al flământ
Cătră Dumnezeu cel sfânt:

— Decât, Doamne mi-ai mai dat,
Să trăiesc din colindat
Cu șatra din sat în sat,
Mai bine-un pic mai gândeam...
Și mai bine mă făceai
Un zapciu, ori pui de crai,
Ori măcar un împărat,
Să trăiesc mai așezat,
Alții să-mi tot care caș,
Și cocoși fripți, — mânca-i-aș!

Când așa el croncăni,
Împăratu-l auzi,
Și la scaun că-l pofti.

— Danciule, te-ai săturat
De cort și de colindat?

Io-s sătul de 'mpărăție,
Obosit de hea crăie.
Cum am face noi, vecine?

— Haide, ș'om schimba jupâne,
Ș'a fi de-amândoi mai bine,
Că i-oiu fi craiu și 'mpărat,
Tu — cioroiu pă colindat;
Io-oiu trài din curci din sat,
Tu — ca mine 'n fur-luat...
Vrei așa, Măria Ta?
— Vreau: De mâni să fie-așa.

Vine mânea: Danciu-i craiu,
De-ai gândi, că-i chiar în raiu.
Știți de ce să și-apuca:
Pă mamă-sa spânzura;
Apoi să culca 'n cel pat,
În cel pat de 'mpărat...

Dar de-asupra patului
Iaca, naiba dracului!
Săbioancă lată, — tată,
D'un fir de păr zpânzurată,
Cu vârlu'n jos cocărlată:

Cu-acușul cum scipea,
Drept în nas mi-l gădila.

— Ține-o, firule, mai bine!
Că-acuși pică 'n cap la mine!
Da-asta ți-i împărăția?
Spune, măi, așa-i crăia?

— Așa!

— Mânca-ți-o-ai friptă!
Zvârle-o dracului, prăjită!
Rămâi craiu și paraleu,
Io mă duc la cortul meu,
Că-n crăie-i mult mai rău:
Să nu mă mai vezi în raiu,
De m'ei mai zări tu craiu;
Cioară să-mi zici, corb plouat,
Când m'ei mai prinde 'mpărat.

I. P. Florantin.

Mărunțișuri.

DIN MUNCA MÂNILOR.

Un Țigan e prins, ca a furat doue găște:
La judecătorie îi luat la întrebări.

Ion: (mai târziu) Bună ziua, Dle învățător.

Inv.: Să fiți sănătoși, lele Lisandrină, dar ce e cu nenea Ion — de să tot uită în sus — par'că vrea să cetească pe stele, doar n'o căzut iar în butea crâjmăriului? Dar de unde? Și până unde?

Lisandrina: Apoi dle Inv. de unde să venim noi chiar acum în zi de lucru?! De unde vin oamenii hei harnici, Dela cinstita de crâjmă. Că omului ăsta i-s'a făcut de cap. — Lui când li răsare soarele, li răsare în crâjmă pe scaun. Când apune — nu apune ca la ceilalți oameni după deal — ci în fundul glăji.

Trandafir: Așa e dle învățător! Nu știu ce e cu fratele ăsta, că el să scoală și să culcă în crâjmă, când li căuta il găsești acolo — par'că are magnet de-l atrage așa. Uite și eu sunt om dar tot nu mă poate scoate din ale mele pustiu de rachiu.

Invăț.: Așa-i cine-i stăpân pe el! Dar vezi oamenii noștri nu sunt toți stăpâni pe ei. Ci să lasă duși de nas de rachiu — întocmai ca ursul de belciug și chiar ca roata morii dusă de apă.

Ioan: Ba să fie cu iertare dle învățător, pe mine nu mă duce nici un rachiu de nas și nu el e stăpân pe mine ci eu — pe el, căci când li dau drumul pe gât așa să duce par'că o comandat generalul hăl mare »marș« — doar nu de geaba zice cântecu »vai săracu rachiuțu, merge pe gât ca căruțu«.

Lina: (care ascultase până aci:) O fi mergând nu-i vorbă Ioan, dar cu el merg și banii — îi ușor să ridici de fundul glăjii și să-i dai drumu pe gât — dar îi greu mă, a ridica de săcure, de coasă, sapă și celelalte; până ridici de fundul glăjii nu te năcăjești dar la coasă și celelalte trebuie să dai din toate puterile — de te ia nădușeli și-ți cură sudorile pe frunte ca mărgelele...

Ion: (întrerupându-o). Hăi cumătră ai o gură, ca o tocilă și o limbă ca un paloș.

Invățătorul: Nu-i așa nene I! Lelea Lină are toată dreptatea. — Nu muncești dta până chiar și câmpului i jale

de greul d-tale, iar ceea ce ai câștigat cu chin, cu vai, cu năcaz, cu coaja de pită uscată — acum duci pe rachiu. Apoi aiai judecată ce faceți D Voastră? Nici decum!

Lisan: (răstită la Ion) Ce mă? Are gură Lina? Are mă, că i drept ce zice!.. Nu știu Dle învățător ce lume e acum, că dela copil până la bătrân — hi numai la crâjmă, nu mai este rușine nici frică de Dumnezeu, nu mai aleg nici zi de lucru, nici zi de Daminecă — nimic, nimic, numai să bea.

Invățătorul: Așa! Astăzi nu mai e rușine! Ce? Să-i fie rușine? Li fală că poate sta după masa crâjmii o zi întreagă. Și părinții nici nu-și aduc aminte că ei când erau nici nu cercetau crâjma ca fii lor. E rău destul, dacă ei nu sunt stăpâni pe fiii lor. Că ce-i mai rușinos, decât ca un ficioraș — floarea familiei — să bea în crâjma din paharele și glăjile din cari înainte a beut cine știe ce scârbos ori țigan. Am ajuns cam rău, când oamenii noștri își caută petrecere în crâjmă lângă glaja cu rachiu, de unde nu trage nici un folos — ci numai strica le poate. Aceea petrecere oare n-o poate el găsi astfel: fiecare tată are câte un copil de școală, să-i cumpere în locul răchiului câte o cărticică cu 5—10 cr. ca să i o cetească iar el să asculte — aceea e adevărata petrecere — una nu ș-a stricat capul, a doua i-a mai rămas ceva și în buzunar — una a auzit numai lucruri frumoase nu sudalme, batjocuri și alte scârburii, cari să petrec la crâjmă și cari numai mânie și depărtează pe D zău dela noi. Ș'apoi dacă ar face așa, chiar și copiii ar iubi mai mult pe părinți.

(Va urma.)

Icoane sfinte.

— Aviz. —

Am făcut cunoscut, în mai mulți nri, iubitorilor noștri cetitori, că la redacțiunea foii noastre să pot comanda icoane sfinte, atât pentru casă cât și pentru sf. biserică, lucrate în ulei, pe pânză, de pictorul nostru Ioan Tudor, pe lângă prețuri cu mult mai eține ca la alte firme streine. Scopul nostru a fost și este să nu lăsăm ca ce avem noi mai sfânt, icoa-

nele, să fie batjocorite, mângălite, de cătră streini, ci să ne găsim măestri din sânul nostru, măestri români, cari cu dragă inimă să ni-le lucre.

Prețul icoanelor după mărime e următorul:

Grupa I-mă.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 12.— 14.10 16.20 24.20 28.40

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Adormirea Maicii Domnului, Buna-vestire, Nașterea Domnului, Fuga la Egipt, Isus în bis. (copil), La nunta din Cana, Isus pe mare, Isus învie pe Lazar, Schimbarea la față, Punerea în mormânt, Invierea, Înălțarea, Floriile, Pogorârea Duchului sf.

Grupa II-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 10.16 12.— 14.10 20.80 26.—

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Isus pe cruce, Înălțarea sf. Cruci, Ilic proroc în car de foc, Tăcerea capului sf. Ioan.

Grupa III-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 8.20 9.90 12.— 16.18 24.40

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Botezul D-lui, Costandin și Elena, sft. Dumitru călare, sft. George călare, Maica D-lui, Petru și Pavel, sft. Trăime, Archan. Mihail și Gavriil.

Grupa IV-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 7.— 8.40 10.40 15.60 22.60

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Arch. Mihail, Arch. Gavril, Apostol (fie care), Dl Christos, Isus în muntele Maslinilor, Sft. Dumitru, Evangheliștii (fiecare) Sft. Gheorghe, Ilic prorocul, Ioan în pustie, Sft. Nicolae, Dreptul Simion.

Afară de aceste se primesc și reparaturi de icoane sfinte bis. pe lângă prețuri convenabile. Aceste să se trimită spre reparare dlui Ioan Tudor în Șeica (Nagyselyk). La comandă să pictează și icoane sfinte pentru iconostas în diferite mărimi. Comande primește administrația „Foi Poporului“ str. Măcelarilor nr. 12, Sibiu.

Isus răstignit pe cruce (pictat pe tablă de fier pentru pus pe cruci de lemn între hotară sau la intrarea în sat).

- Cum te chiamă?
- Cula lui Ghițură.
- Din ce trăiești?
- Din munca mânilor mele.

MĂNGĂIERE.

Un domn vrea să treacă Dunărea cu luntrea, nefiind pod. Domnul înfricat, că să poate îneca, întreabă de luntraș:

— Auzi Dta, pier mulți oameni în Dunăre?

— Nici unul. De înecat să înecă destui, dar în două-trei zile toți să află.

Dascăl, învățător și institutor.

De Dr. Sextil Pușcar.

(Urmare și fine).

În sfârșit cuvântul dascăliță poate însemna »nevasta dascălului«, precum, bunăoară în cântecul popular (în colecțiunea lui Alexandri):

- Trecuiu valea și-o punțiță
- La fata de dascăliță:
- »Dragă mândră, mândruliță,

Nu știi țese, nu știi coase,
Dar te știi că ești frumoasă!«

sau însămnează »învățătoare«. Astfel la C. Negruzzi găsim pe un om spunând iubitei sale:

Când mi-ai fi tu dascăliță
Ai vedea cum m'aș sili,
De mine-ai fi mulțumită
Ș'in curând m'aș pricopsi!

În unele locuri însă dascălițele sunt cu totul altceva și anume un fel de călugărițe, care cos haine sfinte pentru biserică și trăesc numai ca să facă bine altora. De o astfel de dascăliță aducându-și aminte poetul Goga a scris o poezie plină de duioșie, din care citez aci o strofă:

La tine vin nevestele să-și plângă
Feciorii lor în slujbă la împăratul,
Și tu ascunzi o lacrimă între slove,
În alte țări când le trimiți oftatul...
Și fete vin, să le înfloresți alțița
La pragul tău e plină ulicioara
Și fetele-și șoptesc în taină:
»Ce mâni frumoase are domnișoara!«

Ceice au grădini știu, că de multe-ori o floare, care crește frumos în alte țări, dacă o aducem la noi, rămâne pitică și nu dă

roade, căci pământul și aerul nostru nu-i prieste. Așa a fost și cu vorba dascăl, care la început era atât de frumoasă și care cu timpul a scăzut tot mai mult. Dar știm și aceea, că de multe-ori acele flori cari cresc mici prin pădurile noastre, dacă le aducem în grădină și le îngrijim, să desvoltă de ț-a mai mare dragul de ele.

Așa a fost cu vorba a învăța, care e străveche în limba noastră, căci e moștenită dela părinții noștri Romani. Ea stă în legătură cu vorba latină »vitium«, care însemnează »deprindere rea«. Înțelesul acesta să mai cunoaște și azi în limba română, când vorbim despre »un cal cu învăț«. Dar cu timpul înțelesul s'a schimbat și să putea învăța cineva și la lucruri bune și mai ales s'a spus »a învăța pe la carte«, adică »a-l deprinde să cetească și să scrie«. Învățătorul era deci cel care învăța pe alții carte, iar învățatul cel care învățase carte și avea cunoștințe de ea.

Cuvântul acesta e mai vechiu decât vorba »dascăl«. Astfel în Noul Testament, tipărit la 1648 la Bălgrad să zice: »Nu fireți (= nu

Mărimea în centimetri 30/50 65/100
Prețul în coroane . . 11.60 27.—

Indemnăm deci din nou pe iubii noștri cetitorii, cari vreau să aibă icoane sfinte, să facă comande la noi, amintind, că prețurile de mai sus sunt cu mult mai ieftine ca la alți vânzători.

Amintim, că dl Tudor a primit deja prin noi mai multe comande, pe cari le-a îndeplinit spre mulțumirea celor ce l-au încredințat cu lucrările.

SFATURI.

Vacile cu nărav. Vacile care nu-și lasă viței la supt să desvătă de acest nărav astfel:

Se leagă botul vacii și partea de sus a cozii cu ajutorul unui ștreang, așa ca vita să stea cu capul la o parte. Să aduce apoi vițelul pe această parte și să pune la supt. În acest chip vaca nu va mai putea să se miște în această poziție și lăsând vițelul să sugă, să va obișnui în aceeași vreme să-l și cunoască. După câteva zile, vițelul va suge în bună voie.

În prvința cânilor turbati. Câinii apucați de turbare să cunosc după următoarele semne: țin gura căscată, le curg balele, au ochii roșii, nu beau apă, urlă, să reped la alți câni, la copii, la oameni streini și chiar la stăpânii lor. Asemenea câni trebuiesc ținuti de către stăpânii lor închiși sau legați, dar mai bine pușcați sau uciși altfel.

Indată ce cineva a fost mușcat de un câne turbat, să și spele rana cu acid fenic 5 la sută sau s'o ardă cu ferul roșu, apoi să ceară la primar sau notar a fi dus la spitalul contra turbării din Budapesta.

Toți câinii mușcați de altul turbat să se ucidă sau să se ție legați și în observație 3 luni.

Cușca și locul unde au dormit câni turbati să se desinfeceteze cu acid fenic 5 la sută și cu apă fierbinte sau să se arză.

FELURIMI.

Inchinătorul la un șerpe. La procurorul statului New Mexico (America)

fiți) mulți dascali, frații miei, știind că mai grea judecată veți lua, iar în Biblia din 1688 să spune tot așa: »Nu fiți mulți dascali, frații miei, știind că mai mare judecată vom lua«. Același loc din scrisoarea Sf. Iacob (cap. III, v. 1.) sună însă în Codicile Voronețan, care e cu vre-o 200 de ani mai vechiu decât cărțile pomenite: »Nu mulți învățători fireți, frații miei! știind că mai mare păcat primim (= primim) și mult greșim toți«.

În toate timpurile cuvântul învățător își păstrează înțelesul acesta. E de prisos a da multe exemple. Iată câteva: În Mineele lui Chesarie dela sfârșitul veacului XVIII cetim: »Învățătorul este pentru un tinăr aceea ce este și grădinarul pentru pom«, iar cronicarui Miron Costin scrie: »Moisi au avut pre singur D-zeu dascal și învățător«.

În zadar caut însă în cărțile scriitorilor noștri mai vechi cuvântul institutor; nici unul nu-l cunoaște. Acesta-i un cuvânt nou, introdus în România în anii din urmă din limba fran-

a sosit o arătare despre un caz ciudat. În Puebla, din ținutul Indianilor, este o seminție indiană, care să închină ca unui zău la un șerpe uriaș, pe care îl țin închis. Indianii aruncă șerpelui pe toți copiii lor nou născuți, care-i hutu-pește. Procurorul a luat măsuri, ca șerpele să fie ucis și Indianii nenorociți să fie luminați, că fac un lucru neomenesc și păcătos, închinându-să șerpelui și jertfindu-i copiii.

Partea Literară.

Salomie.

(Baladă.)

Com. de Petru O. Orlățanu.

Jos la țara Românească,
Este-o grădină domnească,
Și nu-i domn s'o stăpânească,
Fără numai un craiu mare,
Și n'are pe cini luare,
Făr numai pe sorusa.
El din grăiu așa grăia;
Soro, soro Salomie
Hai cu mini la cununie!
Ea din graiu așa grăia
— Nu ție frică ție frate,
Că sfântul din ceriu te-o bate
Iar cătră preot grăia:
Nu-i avea popă, păcate
Să cununi sor și-un frate?
Că icoana Preceștii
Din fundul bisericii,
Nu să plânge cum să plânge
Făr varsă lacrimi cu sânge.

Poesii populare.

Din Santă-Mărie:

Culese de Petru Bura inv.

Haida lele să fugim
Apoi să ne poreglim,
Eu-ți voi zice lelișoară
Crețișoară, rotungioară
Dulce-ai fost la buzișoare,
Tu mi zice bădișor
Măghiăran roticănat
Dulce-ai fost la sărutat.

*

Amu-i maică Joi seara
Merg fetele cu furca
Lasă-mă și d-ta.
Eu fică nu te-oi lăsa
Că eu zău am auzit
Că tu fică, că te joci

ceză (>instituteur<), dându-i-se un alt înțeles, decât în Franța. Vezi Doamne, învățătorii dela oraș au simțit nevoia de a să deosăbi, și prin numirea lor, de cei dela sat și, voind parcă să arate că numai la țară să păstrează limbă, obiceiuri, port și suflet curat românesc, pe când la oraș lumea își împetritează limba cu cuvinte străine, să îmbracă ca străinii și iau obiceiuri străine, au importat din Franța, dimpreună cu cosmetici și cu jobene, și cuvântul »institutor«.

Nu dascălii greci din vechime au schimbat fața Țărilor române; iar azi, în aceste momente de prefacere a poporului român, n'o schimbă institutorii orașelor din România. Dar învățătorii, care au crescut pe copii oamenilor săraci în știință de carte, în dragoste de neam, de legea și de limba strămoșească, au fost totdeauna cei cari au dus în spate pietrele grele din temelii culturii noastre naționale.

Cu rugiță vulturată,
Cu sluguță blăstămată.
Ba eu maică că mă joc
Cu'n firuș de măgheran
Cu fecior de bogătan.
Cu firuș de mătrăgună
Cu fecior de gazdă bună.

*
Frunză verde de colie
Țucuș gura ta Mărie,
Frunză verde de pomniță
Țucuș gura ta Oniță,
Frunză verde buruiană
Țucuș gura ta Susană.

*
Când aud cucul cântând
Dobele în Sibiuu bătând
Eu mă iau la munți plângând.
Și de gelea mea cea sacă
Toate crengile să pleacă.
Și mă întrebă cu oltare
Pentru ce plâng așa tare?
Eu cu-atâta mă plătesc
Ce-am perdut nu mai gălesc.
C'am perdut foaie de fragă
Și pe maica mea cea dragă,
Am perdut foaie din vle,
Pe măicuța cea dintâie.
Pe sub codru duce-moș
Frunză verde rupe'm-voi
Pe genunche pune-oi
Cu condeiu scrie-oi
La măicuța trimite-oi,
Pe-o pasăre fără nume
La măicuța în ceia lume.
Doară va putea ceti,
Cum mă poartă străinii,
Desbrăcată și desculță
Cum n'am fost la-a mea măicuță,
Desculță și desbrăcată
Cum n'am umblat nici odată.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Apoldul-mic.

În urma apelului făcut pentru noua zidindă biserică din Apoldul-mic (com. Sibiu) la frații din America de nord, au binevoit a contribui următorii:

Moise Muntean, Maise Popa, Ilie Preda, Ioan și Ana Beu și Ioan Dragomir, câte 5 dol. Ioan Popa 3 dol. Moise Vasile, Moise Scorste, Nicolae Jutariu, Dumitru Popa, Dumitru Baltean, Moise Antine, Ioan Baltean, Nicolae Fărcașiu, Ioan Nicoră, Ioan Baltean, Nicolae Oprean, Ioan Cojocariu, Moise Baba, Ilie Antinie, Ilie Dragoiu, Nicolae Baltean, câte 2 dol.

Moise Curea, Ioan Utău, Ioan Curea, Ioan Buta, Ioan Muntean, Ioan Beu, Ioan Fărcașiu, Ioan Cojocariu, Ioan Fleacă, Dumitru Domnar, Teodor Popa, Moise Ursu, Ioan Domnar, câte 2 dol. 5 cenți.

Ioan Beu, Ioan Fleacă, Ioan Muntean, Ioan Scorște, Ioan Fărcaș, Ioan Barsan, Ioan Muntean, Ioan Fărcașiu, Ioan Preda, Ioan Comanesc, Ioan Nicoară, Ilie Oltean, Ilie Dragomir, Moise Beu, Moise Gavozdea, Moise Valean, Moise Fleacă, Nicolae Mohan, Nicolae Nicoră, Nicolae Preda, Nicolae Preda, Nicolae Scorste, Dtru Muntean, Dtru Scorste, Teodor Moldovan, Moise Mohan, Nicolae Scorste, Ioan Muntean, Nicolae Popa, Moise Milea, Ioan Vasile, Ioan Vasile, Ioan Muntean, Moise Muntean, Moise Cocovean, Ioan Marcu, Iacob Bozdog, Teodor Popa, George Moga, Maria Moga, Nicolae Murtean, Nicolae Orestean, Ioan Domnariu, Ioan Nicoara, Nicolae Baba, Nicolae Dragomir, Dtru Comane, Moise Marcu, Ilie Bujiu, Ioan Oprean, Moise Stenese, Nicolae Moga, Nicolae Popa, Nicolae Orestean,

Dtru Dregoiu, Ioan Mahan, Ilie Popa, Ioan Albu, Moise Beu, Nistor Baltean, Moise Moahan, Ioan Cazan, Nicolae Scorste, Moise Rodean, Alexie Orăștean, Moise Popa, Dtru Popa, Nicolae Oprean, Ioan Stanciu, Nicolae Popa, Ioan Oreștean, Ioan Antinie, Ioan Poparcea, Moise Fărcașiu, Dtru Curea, Dtru Stenese și Dtru Popa, câte 1 dol.

Ilie Roman 75 cenți, Ioan Nicoara 50 c. Nicolae Popa 1 dol 60 c. Ioan Muntean 25 c. Ioan Stenese, Ioan Topârcean, Nicolae Comanese, Ioan Nicoară, Nicolae Bozdog, câte 3 dol., Nicolae Fleacă și I. Curea, câte 2 dol., toți din Apoldul-miș.

Moise Păraian 50 c. Ilie Suci 15 c. George Angel, Ioan Marcu, Moisa Gera, Ioan Gera, Ioan Rău, Ana Radu și Ioan Rău, câte 25 c. Ilie Rău 2 dol. Ioan Rău 1 dol. Ilie Gusan 2 dol. Ioan Fusoiu 1 dol. George Luca 10 c. Moisa Luca, Ioan Stenese, Ilie Șenchea și Ioan Luca, câte 50 c. Nicolae Nan 1 dol. Moisa Muntean 50 c. Ioan Zădoiu 50 c. Ioan Marcu 1 dol. Ilie Albu 25 c. George Fara 1 dol. George Oltean 1 dol. Ioan Săchean 50 c. George Popa 25 c. Ioan Cioruga 25 c. Ioan Suci 2 dol. Ilie Schiau 1 dol. Ilie Reu 2 dol. Ioan Rău 1 dol. Ilie Gusan 2 dol. Ioan Fusoiu 1 dol. George Suci 10 c. Moise Luca, Ioan Stenese, Ilie Sanchea și Ioan Luca, câte 50 c. Nicolae Nan 1 dol. Ioan Zădoiu 25 c. Ioan Marcu 1 dol. Ilie Albini 25 c. George Fara 1 dol. George Oltean 1 dol. Ioan Schiau 50 c. George Popa 25 c. Ioan Cioruga 25 c. Ioan Suci 1 dol. Ilie Schiau 1 dol. toți din Ludoșul-mare. (Va urma)

NOUȚĂȚI.

Pentru abonații vechi, cart nu și-au plătit abonamentul pe jumătatea a doua a anului, alăturăm la nrul de astăzi avizuri postale, pentru a le ușura trimiterea prețului de abonament. Îi rugăm pe toți aceștia a-și înol abonamentul și a recomanda „Foia Poporului” prietenilor și cunoscuților lor. Prețul abonamentului să vede în fruntea foilor și în învătarea de abonament. Este pe an 4. cor. și 40 de bani și pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani, iar nu număr 4 sau 2. cor. Facem luături aminte pe iubții noștri cetitori la pret, deoarece celor ce nu trimit prețul întreg, nici noi nu le putem trimite foata pe jumătatea întreagă a anului sau pe anul întreg, ci numai pe cât au plătit.

O comună la sapă de lemn. Foia »Népszava« scrie următoarele, cu privire la comuna Tiszadomb din comitatul Szabolcs:

»Tiszadomb era, pe vremuri, o comună înfloritoare și poporată. Teritoriul comunei e de 25.000 de jugăre. Din acest pământ de prima calitate 24.000 de jugăre sunt proprietatea conților Andrassy, iar micul rest de 1000 de jugăre se împarte între locuitorii comunei; 6—7 familii împreună abia au 8 jugăre de pământ.

»Economii nu pot să ia dela d-nii conți pământ în arândă, decât sub condiția că se leagă și pentru seceriș. Secerișul trebuie să-l facă în schimbul 1—16 părți a roadelor secerate, (pe când Șvabii cinstiți din Bacica dau a 10-a, mult a 11-a parte). Din roadele pământului dat spre cultivare (în parte), cultivatorul nu-i dă decât a 3-a parte, dar partea sa el trebuie să și-o ducă acasă, iar Măriilor lor trebuie să le predea și bucatele și pământul curat.

»Urmarea e, că această comună a ajuns la sapă de lemn. Oamenii duc o viață tânjitoare de o lipsă a pământului de te cuprinde

mila. Cei cari sunt în stare, fug de mizeria aceasta. Până acum, grație conților Andrassy, au emigrat din comuna aceasta 800 de muncitori. Nici nu ne prinde mirarea, pentru că nu li-se plătește decât 40—60 creșari pe zi și domnii conți mai bine își lasă pământul nelucrat, decât să plătească munca cinstită — cinstită. — Locuitorii emigrează în America, elementul maghiar pier. Iar Andrassy-eștii își dorm liniștiți somnul, aduc muncitori din Polonia, cari n'au nici atâtea pretențiuni, ca robii din Ungaria, sunt mai blânzi, mai proști și — ce e lucrul de căpetenie — mai ieftini.

Concertul Berta Binder. Mercuri în 26 c. a avut loc — în sala îndesată de public dela »Gesellschaftshaus« din Sibiu — concertul d-rei Berta Binder dela opera comică din Berlin. Escelenta sopranișă, cunoscută publicului sibian din primele debuturi ale sale, după o pauză atât de îndelungată s'a arătat iar pe podiul salei de concert. Mulți ar fi voit mai bucuros s'o vadă în vre-unul din rolurile de operă, cari i-au asigurat așa curând o reputație mare. Stăpână pe o voce egală, curată; printr'o frazare corectă, respirație îngrijită și o pătrundere atât de adâncă, a putut să iasă triumfătoare din toate bucățile, cari au alcătuit programul concertului, dela piesele compozitorilor clasici, moderni, până la cântecele pline de seninătate ale d-nei B. Bock. Trecerea ușoară dintr'un registru în altul, nuansările subtile și predarea originală a multora din punctele programului, au întărit deplin faima acestei cântărețe și publicul a sărbătorit înc'odată nu atât operele desăvârșite ale compozitorilor, cari cu puterea geniului lor trăsesc peste veacuri, ci munca neîntreruptă și stăruitoare ce a depus-o simpaticea cântăreață, până s'a ridicat peste greutatea începutului și a ajuns stăpână peste o voce atât de fermecătoare.

Mai mult pare a fi plăcut artista în »Carmen« (Bizet) Lorckey (F. Liszt) și La Boheme (Leoncavalls). Pe lângă două buchete de flori, publicul a răsplătit cu aplauze îndelungate debutul artistei, ba după ultimul punct, a trebuit să cânte atară din program un cântec scris în jargon săsesc. Acompanimentul la pian a fost susținut cu multă măiestrie din partea dirigentului căpelei orășenești-dl Alfr. Novak. (E)

Rector la universitatea din Cernăuț a fost ales cu unanimitatea voturilor pe anul școlar viitor, învățatul bărbat Dr. Vasile Gaina, profesor în sf. teologie.

Copii — de mare nădejde. În Viena a fost prins un copil de 13 ani, student, cu numele Francisc Mamdel și frate-so, când voiau să jefuiască galantarul (tereașta cu mărfuri) a unei bolți. Francisc Mamdel a săvârșit în doi ani 115 furturi și a fost pedepsit de mai multeori. Acum iarăși e la răcoare, cu fratele său cu tot. Au început-o de tineri.

Noul Abcedar de Dr. Petru Șpan, profesor și unul dintre cei mai distinși pedagogi ai noștri, a fost aprobat de sinodul archidiecezan pentru a se folosi în toate școlile de pe teritoriul archidiecezei gror. române. De asemeni a fost aprobat și de consistorul arădan pentru școlile populare confessionale din dieceza Aradului.

Lăcustele. Cercul Ermihályfalva, din comitatul Bihorului, a fost năpădit zilele acestea de un roi mare de lăcuste, care face mari pagube în sămănături. S'au luat măsuri de stăpînire împotriva lor.

Esamen de calificare. Săptămâna trecută, Joi, s'a încheiat esamenul de calificare cu elevii anului IV. dela pedagogia din Blaj. »Unirea« vestește, că din 50. lăsați la esamen, au eșit cu eminentă 1. cu laudă 6. cu bun 6, cu suficient 20. respinși pe 4 luni 13, pe 1 an 1 și de tot 2 nu s'a prezentat 1.

Advocat nou. Dr. Ioan Giurgiu, depunând cu bun succes cenzura de avocat, își va deschide cancelaria advocațială în Cluj.

Socialiștii nemți din Ungaria au ținut zilele trecute un congres în Budapesta. S'au adunat 180. de socialiști din 40. de comune. A fost de față și fruntașul socialiștilor din Austria, Pernerstorfer și a și vorbit. Vorbitorii socialiștilor au învinuit pe conducătorii partidului socialist din Ungaria, că s'interesează puțin de organizarea socialiștilor nemți și slovaci. Pernerstorfer — după cum scriu foile ungrești — a criticat aspru parlamentul ungar — și-a zis cătră socialiști să ție cu împăratul-rege.

A apărut și ni s'a trimis la redacție: Epoca colonisării Sașilor în Ardeal, studiu arheologic-istoric, de M. N. (retipărire din »Răvașul«). Prețul 20 fileri. Cluj, tipografia »Carmen«. Este un studiu serios și interesant.

Pentru seceriș. Comanda corpului VII de armată (regimentele din Banat și Arad), a dat poruncă la toate regimentele ca pentru seceriș feciorii să fie lăsați acasă pe 2 săptămâni. Cei duși acasă nu vor putea să lucreze bani străinilor, ci numai în holdele părinților ori ale rudeniilor lor.

Examenele de maturitate din Sibiu. În anul acesta au dat cu succes examenul de maturitate la școlile medii din Sibiu următorii tineri români: la gimnaziul săsesc: Mircea Russu, Coriolan Stefan și Liviu Barzu; la școlile reale superioare săsești: Constantin Simian, Dumitru Moisin, Ilie Topârcean și Traian Georgescu, iar la gimnaziul de stat: Ioachim Tolciu, Ion Colbasi, Ion Fraticiu și Ion Olariu.

Partidul lui Kristoffy. Foile ungrești, scriu, că fostul ministru Kristoffy își dă silința să înjghebeze un nou partid politic, care va fi popular și va lupta pentru introducerea votului universal.

Din Plugovă ni s'a scrie: La școala comunală din comuna Plugova, s'a ținut în 15 Iunie c. examenul final al anului școlar 1906/7 cu tinerimea școlară, la care a fost de față, pe lângă întreaga antistie comunală, o parte din părinții pruncilor de școală, precum și o mulțime de oaspeți din comună.

Cei prezenți am fost cuprinși de bucurie auzind frumoasele răspunsuri ale micuților noștri prunci de școală, atât în limba română cât și în limba maghiară.

Aceasta mulțămintă o merită numai dl inv. Dumitru Gheorghinescu, care funcționând în comuna noastră de 18 ani, totodată a fost cinstit și iubit din partea întregii comune, arătându și iubirea față de noi atât în cele religioase cât și în cele școlare. Dăruiește D-zeu la multe comune un astfel de învățator. — G. Cristescu, membru școlar.

Școala din Hunedoara. A eșit anuarul III. al acestei școale elementare gr-or. cu doue mici, dar bune lucrări: Comorile noastre de inv. Andrei Ludu și Minte, inimă și viitor, de inv. Maria Mosora. Școala din Hunedoara, cu 2 puteri didactice, a fost susținută din daruri benevole, dând Consistorul din Sibiu 300 cor. Băncile »Corvineana« 800 cor. »Agricola« 400 cor. etc. Numărul elevilor a fost 92, dar s'au clasificat numai 61 fiind 31 eschiși din școală la poruhca inspectorului de școale, sub cuvânt, că localele de învățământ ar fi prea mici.

»La fondul de 20 bani« al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« au mai dăruit: Ioan Teculescu, protopresbiter în Alba Iulia, Demetriu Câmpean, archivar consist., Augustin Bena, prof. sem., dșoara Emilia Bena (Pianul-de-jos), S. Ilieș, sodal compactor, fiecare câte 20 bani, măestrul Ioan Petrașcu din prilejul deschiderii noului său etabliment din strada Cisnădiei Nr. 34, cor 250, Nic. Cimpoca, primar (Sadu) din prilejul eliberării fiului său Dumitru, sodal măsar, 1 cor. și Vic. Torțășian, asesor consist., 10 bani.

Starea sămănăturilor. Din Feldioara (comit. Turda-Arieș) ni s-a scris: Pe la noi cucuruzul e foarte frumos și va da roadă bună. Spicoasele sunt mijlocii.

Din Lugoj s-a scris: Starea sămănăturilor e mulțumitoare. Roada grâului, săcării și a orzului făgăduiește a fi mijlocie, a ovăsului bună, iar a cucuruzului foarte bună.

Din mai multe părți ale Ungariei vin vești, că în urma vremii princiioase, starea sămănăturilor s'a îmbunătățit mult și roada va fi îmbelșugată. — În împrejurimile Balatonului (dincolo de Dunăre) s'a început secerișul. Roada e bună mijlocie, grâul va da 7—8 măși metrice, săcara 7—9 și orzul 6—8 m. m.

Concert umoristic vor da mai mulți musicallști (capela orășenească) din Sibiu, în 7 Iulie c. în grădina Hermann. Programul e amuzant. La concert își dau sucursul și dra Maria Condar, din București, dansatoare spaniolă și dl C. Walter din Agnita.

Procese de presă. »Foaia diecezană« din Caransebeș are procese pentru 8 articoli, cari, după părerea procurorului, cuprind politică și foaia e bisericească-scol. fără cauză. Intre articoli impropriați e și Memorandumul episcopatului nostru gr.-or. împotriva proiectului scolar al lui Apponyi.

Învățători noi. La institutul pedagogic gr.-or. românesc din Arad au dat examenul de calificare și au primit diploma de învățători 25 de tineri.

Un hornar învățat. Măiestrul hornar (urloier) din Turocszentmárton (Ungaria), Zányi Kálmán, a făcut zilele aceste doctoratul în drepturi. Zányi după terminarea școlii civile, a învățat ingineria, apoi s'a făcut hornar, cum a fost și tatăl său și acum, studiind ca privat, a făcut esamenele din drepturi. Suntem curioși, că nu s'a va face avocat?

Carte funduară la Zărnești. »Gazeta Trans.« îi s-a scris din Zărnești: Cu ziua de 1 Iulie n. a. c. și-a început lucrarea noul oficiu al cărții funduare în Zărnești pentru cele 15 comune din cercul pretorial al Branului. Până acum cartea funduară a cercului Bran era la Brașov. — În curând se va deschide la Zărnești și un oficiu de dare regesc (perceptorat).

Mulțumită. Il. D. Iuliu Bărdossy, inspector. reg. în pens. a făcut, cum s'a știe, în 1905 o fundație, aprobată de veneratul consistor din Blaj, pentru premiarea cu cărți a elevilor buni dela școala noastră gr.-cat. română din Turda. La sfârșitul anului scol. 1906—7, s'au procurat din aceasta fundație, cărți folositoare în preț de 7 cor. 80 fil. și s'au împărțit la esamen la 17 elevi. Împărțirea premiilor s'a făcut în mod sărbătoresc, ținând preotul local, dl Nic. P. Rațiu o vorbire despre fondator. Subscrisul, în numele școlii noastre, respective a elevilor premiați îi aduc dlui inspect. Bărdossy și pe calea aceasta cele mai mari mulțumite. — Simeon Porușiu, inv.

Foc. Vineri dimineața pe la oarele 4 s'a aprins, fără să se știe din ce, turnul catedralei gr.-cat. române din Oradea-mare și a ars întreaga lemnație din turn, rămânând numai zidurile. Clopotele au fost scăpate cu mare greutate. Turnul va fi rezidit pe chei-tuala Episcopului.

Nouă rânduială în dietă. Președintele dietei Iusth a convocat o șfătuire a președintilor de partid etc. având planul să schimbe rânduiala de până acum a dietei așa, că începând cu toamna viitoare dieta să fie numai câte 4 ședințe pe săptămână, cu durata de 6 ciasuri fiecare ședință. E curios scopul acestei împărțiri, că adevărat deputații să aibă mai multă vreme pentru isprăvirea dă-tărilor lor private.

Școala de fete din Sibiu. A eșit anul școlii civile de fete cu internat și drept de publicitate a »Asociațiunii« din Sibiu, pe anul scol. 1906/7 publicat de Dr. Vasile Bologa, director. Cuprinde: Despre importanța educației fizice, de prof. Victor Păcală, și știri școlare. Din aceste din urmă aflăm, că corpul profesoral a constat din 6 prof. 2 cateheți și mai mulți instructori. Directoara internatului este Elena Petrașcu. Numărul elevelor, împreună cu cursul complementar, a fost de 103, din care în internat au fost 70.

»Solidaritatea«. Insoțirea institutelor noastre de bani și-a convocat adunarea generală de constituire pe 16 Iulie a c. în Sibiu cu următorul program: 1. Constituția adunării generale. 2. Raportul fondatorilor despre subscrierile intrate și plățile făcute și deciziune cu privire la absolvirea fondatorilor. 3. Deciziuniune cu privire la constituirea societății. 4. Stabilirea statutelor. 5. Alegerea Direcțiunii. 6. Alegerea Comitetului de supraveghiere. 7. Fixarea taxelor și diurnelor revizorilor experți.

Inneat în Murăș. Din Feldioara (1. Turda) ni s'a scris, că acolo s'a înecat în Murăș Vineri în 28 Iunie c. un tânăr, cu numele Iuliu Câmpean, cald de păpucar, care numai decurând a venit dela dl pantofar Dragoș din Sibiu, dela măestrie. Au mers vreo 5 inși la scaldă tot tineri și Câmpean a înecat dincolo peste Murăș, iar când s'a întors, a rămas pe veci în Murăș. A fost aflat în 1 Iulie c. Părinții lui sunt foarte întristați.

Dela Reuniunea sodallor rom. din Sibiu. Din prilejul producției ultime, bine succasă a »Reuniunii sodallor români din Sibiu«, aranjată la Rusali, comitetul aduce mulțumite în deosebi următorilor:

D-lui profes. seminarial A. Bena, care a binevoit a primi cu multă prevenire și de data aceasta, acompaniarea la clavier, dlui Candid Popa pentru zelul ce-l desvoaltă la instruirea corului, solistului dl I. Stanciu, măestru zugrav de case, coriștilor și următorilor suprasolvenți: sublocot. Romul Boldea 3 cor., Ieronim Preda, comptabil-corespondent în Linz a/D., 5 cor. Dem. Cuntan, profesor sem. Teodor Filipescu, chemist, Serajevo, Elie Cămpian, inv., Agărbiciu, Pant. Lucaș, căpitan în pens. fiecare câte 2 cor. Teodor Moldovan, măestru cismar, Sora Drăgoiu, soția de cursor consistor., Ioan Stoica, măestru pantof., Avrig, fiecare câte 1 cor. Zaharie Moga, măestru franzelar, Ioan Imbăruș, expeditorul »Foi Poporului«, fiecare câte 40 bani, I. Coroiu, sod. croitor și Alexandru Dămian, măestru rotar, fiecare câte 20 bani și în fine tuturor aceluia, cari au contribuit cu banul lor în »Pălăria D-zău vede« purtată de subscrisul preșident, cu care s'a adunat 14 cor. 67 bani în favorul fondului văduvelor și orfanilor.

Sibiu, 26 Iunie 1907.

Comitetul »Reuniunii sodallor români din Sibiu«.

Victor Tordășianu,
preșident.

Stefan Duca,
notariu.

Danii frumoase. Răpozatul fruntaș Nicolaie Chiorniță din Cuculata a făcut următoarele danii testamentare, după cum scrie »Țara Oltului«:

1. Pentru masa studenților români din Brașov 200 cor. 2. Pentru Asociațiunea culturală 100 cor. 3. Fondului de teatru 100 cor. 4. Pentru muzeul național din Sibiu 100 cor. 5. Pentru zidirea unei noue biserici în Cuculata 1000 cor. 6. Pentru școala centrală din Bran 200 cor. 7. Pentru 2 orfani strănepoți de frate din Bran (Predeal) 2000 cor. și un pământ în valoare de 1000 cor. În loc de cununi, jalnica familie: fice și gineri, a dăruit 500 cor. pentru fondul catedralei din Sibiu.

† **Contele Nigra**, unul din cei mai mari bărbați de stat ai Italiei, care a avut parte însemnată la crearea unității Italiei de azi, a reșezat în Rapallo (Italia), în vârstă de 80 de ani.

Ministrul de agricultură pentru pomărit. Comunele cari vor avea anul acesta o recoltă bogată în poame și doresc să le valorizeze, sunt încunoștințate, că ministrul de agricultură Darányi le va da deosebite ajutoare, d. ex.: moriște, storcătoare, cupatoare americane de uscat, unelte pentru ferberea vinarsului, spre folosire timp de 3—6 săptămâni. Rugările trebuie înaintate până la 15 Iulie.

Cine vrea să fie frumoasă? Sunt puține dame în țară, cărora să nu le fie cunoscută renumita alifie de obraz a farmacistului din Arad Clemens de Földes. Intre toate mijloacele cosmetice Margit-Crème a lui Földes să bucură de cea mai mare căutare, fiind aceasta total nesticăcioasă, în câteva zile deparțează toate necurățeniile pielii, pistruii, bubițele, mitessesii, petele de ficat, creșele etc. și schimbă ca prin farmec fața în netedă, vioaie, fină și tinerească. Acest mijloc e potrivit nu numai pentru înfrumozirea pielii obrazului, ci și pentru înalțirea grumazului, a umerilor și a mânilor. Prețul unui flacon mare cor. 2 a unui mic 1 cor. Efectul Margit-Crème îl potențează să punul-Margit. Toate acele dame, cari folosesc pudră, laudă pudra-Margit în deosebi, ea fine fața uscată și o scutește de soare și vânt. Acești articoli speciali de toaletă să pot căpăta în toate farmaciile. Să ne păzim de imitații! La dorință primeste fiecare dela producător farmacistul Clemens de Földes în Arad cartea »Ingrijirea frumuseții«, pe postă, gratis.

Producțiuni și petreceri.

IN LECHINȚA.

Inteligența română din jurul Lechinței în unire cu teologii din Gherla aranjează o petrecere cu dans, precedată de concertul corului teologic, în 21 Iulie n. 1907 (a 2-a Duminecă după sf. Petru) în sala încăpătoare nouă »Coroana« din Lechința. Venitul curat e merit bisericii române din Herina.

Programul e bogat și cu puncte alese. După concert urmează dans. Toate familiile de preoți, învățători, notari, proprietari etc. sunt rugate a să considera necondiționat de invitate, chiar și fără aviz.

IN IBĂNEȘTI.

Tinerimea română din Ibănești-Hodac aranjează o petrecere de vară împreună cu concert Vineri în 12 Iulie st. n. (sf. Petru), în școala gr.-ort. din Ibănești. Venitul curat este destinat spre scop filantropic. După concert urmează dans.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

88 20—42 a lui Sarg

orează de dilați seinoanjerat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI:

D. St. în Gal. A sosit când era încheiată foaia și de aceea nu s'a publicat. Ne pare rău. De alte ori trimiteți mai curând.

Abon. Nr. 1014. (Mărcina) Noi dela D-ta n'am primit nimic, de aceea nu ți-am răspuns. Scrie-ne ce poștești și-ți vom răspunde la poșta red.

V. I. O. în Lup. Mulțumite. Dialogul ceva: mai târziu.

Al. R. în V. s. (Bucovina) În Nr. 47 și 48 anul tr. am publicat despre aceasta. Îți trimitem Nr. 49 ne mai având 47. Ar fi însă mai bine să meargă la un doctor.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer

Silvestru Moldovan

Băieții se desvoaltă cu ea deosebit de bine și nu sufer de tulburări de mlaire.

S'a valorat escelent în casuri de vărsare, catar de mafe, diaree etc.

In țeară și străinătate o recomandă multe mii de medici.
Cel mai bun nutremânt pentru băieți sănătoși și cari sufer de stomach.
Să capătă în farmacii și drogherii.

Fabrica de articli nutritivi diet. R. KUFKE
Viena I., și Bergedorf—Hamburg.

134 A 9-9

In Librăria lui **W. Krafft** în Sibiu se află:

Cărți bisericești.

Tipărite cu litere latine:

- Apostol**, carte ce cuprinde faptele și epist. Sfinților, 4° leg. K 10.60.
Liturgiile ale sfinților noștri părinți, 8° leg K 7.40.
Cazania mare ce cuprinde în sine Evangeliile tâluite, 4° leg. K 9.25.
Evangellie sfântă și Dzeiască a sfinților Evangeliști, folio, leg. K 17.50.
Evhologiu bogat (Molitvelnic) Rândueli și Rugăciuni, 4° leg. K 12.50.
Mineul pe fiecare lună în 12 tomuri 4° leg. K. 162.—
Ochtoich cel mare 4° leg. K. 24.80.
Pentecostarul carele cuprinde slujba din Dumineca Paștilor până la Dumineca tuturor sfinților, 4° leg. K 10.60.
Orologiul cel mare, ilustrat, folio, leg. 28.50.
Triodul, adică trei cântări, 4° leg. 24.80.

Tipărite cu litere cirile:

- Liturgia sfântă și dumnezeiască**, roșu și negru tipărită 4° leg. K. 8.—
Pentecostarul cel mare, roșu și negru tipărit, folio
Legătura să înțelege în piele roșie aurită.
Legătura mai elegantă se compută după calitatea, care să va dori.

Cărți de rugăciune.

Tipărite cu litere latine:

- Acaftistul Preasfintei născătoare de Dumnezeu și alte Acaftiste și Rugăciuni foarte evlavioase și de folos.** 8° mic, cu icoană în colorii și alte ilustrațiuni, leg. în catifea K 8.50, în piele fină (solid) K 4.80, în piele neagră (solid) K 8.50, legat în K 1.75, în piele K 2.75, în piele elegant K 3.75, imitațiune de os K 8.80, toate, cu tăietură aurită, iar legate simplu K 1.20.
Ciaslov sau orologiu, cuprinzând Rugăciunile de seara, mieznoptica, Rugăciuni de dimineața, Ceesurile (Orele) și alte rugăciuni de folos, precum și sinaxariul celor 12 luni ale anului. 8° frumos leg. K 2.10, leg. K 1.90.

- Ochtoichul cel mic sau cele 8 glasuri**, cuprinzând slujba vecerniei, liturgiei, împreună cu glasurile, podobiele, catavasiile, irmoasele, polieleul, cu svetilnele și vosresnele de preste înt. eg anul. 8° leg. în piele roșie K 3.—, leg. frumos K 1.80, leg. K 1.50.
Patima și moartea Domnului nostru Isus Hristos în versuri, 8° mic, leg. frumos K 2.—.
Psaltirea prorocului și împăratului David, format mare leg. în piele roșie K 7.—, leg. frumos K 5.30.
Psaltirea în format mic leg. frumos K 1.80.

Tipărite cu litere cirile:

- Acaftistul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte Acaftiste și Rugăciuni foarte de folos**, (roșu și negru tipărit cu icoane). 8° mic, leg. în piele roșie cu copce K 8.60, leg. frumos K 2.70.
Ciaslov. 8° leg. în piele roșie cu copce K 3.— leg. frumos K 1.60.
Ochtoichul cel mic sau cele opt glasuri 8° leg. în piele roșie cu copce K 3.05, leg. frumos K 1.60.

128 4-5

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 44-52

Un institut mai mare de bani

angajează pretotindenea reprezentanți pentru vânzarea de lozuri cu plățirea în rate, pe lângă o reobnificare bună de proviziune. Prețurile sunt satorite ieftin pe prospecte. Oferte sub titlul „Bank'institut Z. 793“ le espedează expedițiunea da anonțe Haassenstein & Vogler, Viena I. 83 7-10

Goddam!

In fine un mijloc contra ochilor de găină cu efect repede și sigur.

Inelele pentru ochii de găină

patent americ. a lui

118 7-8

Cook & Johnson

1 bucată 20 fil. 6 bucăți x Cor. per postă 20 fil. porto.
Să capătă în toate farmaciile din monarchie, cum și în drogherii-medicinale etc.

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg a lui KWIZDA pentru nutirea vitelor, mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

De preste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adunantei laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 IL 25-25

Expoziția Națională română în București 1906. Medaliă de argint.

premiat mai departe și în Budapesta, Timișoara, Sibiu.

CAROL F. WACHSMANN

fabrică de mașini agricole

Sibiu. — Nagyszeben.

recomandă la p. t. economi și agricultori:

153 2-6

Mașini de treerat cu mâna sau cu maneju pentru cai,
Vânturători (moară de curățit) Nr. 5 și Sistem Backer,
Pluguri schimbători,
Pompe pentru fântâni de fer și de aramă etc.

Corespondența în limba română.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
cărțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide

și alte

11 11-26

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se esecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

În 6 zile la America

Transport de persoane
in
America de nord, Canada și Argentina.

Cereți clarificări.
E de ajuns carte postală.
Răspundem în românește.

Falck et Comp.

Secția românească.

154 1-13

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

Preluare de local!

Am onoare a face cunoscut p. t. public că am preluat restaurantul bine cunoscut al lui

Iuliu Pankiewicz

afător în centrul orașului, (strada Armbruster) și-l voi conduce mai departe sub firma

Restaurațiune la Teiu.

Să servește plăcuta bere Doppelmärz a lui Dreher, cum și berea Kronen de Dreher (à la Pilsen) și vinuri bune curate. Totodată voi fi cu deosebită atenție asupra culinei, și îmi voi da silința a îndestulii pe prea stimații mei oaspeți prin servirea de mâncări foarte gustoase.

Restaurațiunea cuprinde grădină mare umbroasă și localitățile spațioase parter. Tot asemenea stau la dispoziție în etagiu pentru societăți restrânse și pregătiri mai mari sala mare și o odaie separată drăguță.

Asigurând un serviciu prompt și atent, rog sprijinul onor. public și semnez

Sibiu, 1 Iunie 1907.

Cu distincă stimă

S. H. Landmann.

137 4-

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauzione și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Executarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în depozit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de case de fer

(săte desparte), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 4 13-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Pentru hotelieri

licențiați, arândatori crâjmari care voesc a cumpăra vin ales roșiu și alb de Apoldul-mic, Mercurea, Cărpiniș Reciu și Boz rog a să adresa mie și a-mi cerceta pivnița de unde își poate alege după plac cu 17 cruceri litra la vagon, ear la mai puțin 18 cruceri la cumpărare de peste 50 litre.

Cu stimă

150 2-3

I. Floașiu

(Com. Sibiiului)

Mercurea (Erd. Szardahely)

Anunț de căsătorie.

Un tânăr învățător definitiv, din țară, proprietar rural, dorește căsătoria cu o fiică de țaran român din Ardeal. Condițiuni: să fie sănătoasă, harnică capabilă a conduce o complexă gospodărie țărănească, să cunoască scrierea și cetirea. A corespunde cu

186 5-5

DI I. Bobeiu,
institutor în Craiova.

Vasilie Bann

Sibiu

str. Oenei 7. — str. Faurului 16.

în casa sa proprie »La Cizma roșie« cel mai mare depozit de încălțăminte pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărpt în schimb.

68 11-

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

în Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemie arterio-sclerosă și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabiliment tului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

120 8-15

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gîngă a se presenta odată la persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori-cît de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vîndecarea rîului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni la persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă țineren în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curător e institutul special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde 'i-se curăță sângele bolnav, nervii 'i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amazi).

Adresa: Dr. PALOCZ, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 28 18-

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monete de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încasează cupoane și efecte sorțite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

99 11-12

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

Nr. 672/907.

151 2-2

Publicațiune.

Comuna Veștem predă în întreprindere renovarea temeinică a edificiului crâșmei comunale pe calea licitațiunii minuende, ce să va ținea la 7 Iulie 1907 st. n. la 3^{1/2} ore p. m. în cancelaria comunală din loc. Prețul strigării 2855 Kor. 08 fl. Vadiu 10%, oierie înscris, provăzute cu vadiul recerut, sigilate să primesc până la începerea licitațiunii. Condițiunile, preliminarul și planul referitor să pot vedea în cancelaria comunală din loc în orele oficioase.

Veștem, la 25 Iunie 1907.

Primăria.

500 Coroane plătesc celui-**ca** ar mai

de dinți ori li va mirosi gura după-**ce** va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turaului (Saggasso); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: farmacia Lederhülger; Sighișoara: farmacia lui Ligeor. Bă se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 5 21-

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai

ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai copetenti în brânzături cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a țărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 57 14-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Pentru tipar responsabil Henris Meltzer.

Pentru **d a m e** neîncăjurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistrii, petele de ficat, bubite, miteserii și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească.

Prețul unui mic borcănel Cor. 1.— unui mare Cor. 2.—

ARTICII SPECIALI DE TOALETĂ: Pndră-Margit Cor. 1.20. Săpun-Margit 70 fl. Pastă-Margit pentru dinți Cor. 1.— Apă-Margit pentru față Cor. 1.—

Per Postă espedează cu rambursă sau trimițând prețul înainte

Producătorul: **Clemente de Földes** farmacist în ARAD.

Să poate căpăta în toate farmaciile.

48 B 5-5

Neîntrecut și cu efect miraculos.

Să ne ferim de imitații!

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 22 - 52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

☛ **contra pericolului de incendiu și exploziune,** ☛
edificii de ori-ce fel, mobila, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

☛ **asupra vieții omului** ☛

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

☛ **Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.** ☛

Valori asigurate contra incendiului: ☛ **94,975.294 coroane.** ☛
Capitale asigurate asupra vieții: **9,293.195. coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295,120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cerneala de imprimat K. T. Gleitsmann, Drexda—Budapesta.

Sosune de mers pentru bolnavi

spre folosință pe strade și în odaie, scaune de dormit, mese la pat pentru bolnavii cari zac, in-tocmite pentru cetit și scris, scaune de purtat, elosete de odaie, fără miros, patent, bidete, iriga-toare, cum și toate uten-siliile pentru îngrijirea bolnavilor furnisează cu prețuri originale de fa-brică

I. KELETI institut orto-ped. medicinal.

Budapesta, IV. Koronaherzeg u. 17.
Liste ilustrate de prețuri, gratis.

Nu mai este corp strâmb!

(Important pentru dame și domni gârbovi)

La purtarea corsetei mele ortopedică de scutire, fără păreche, recomandată de cei mai cunoscuți medici. Grozav de ușoară și igienică. Acopere deplin întreaga gârboveală! Pentru cei în vârstă e chiar neincujurat de lipsă. Pentru băieți de școală cel mai bun mijloc de scutire și salvare! Țitor drept, mașine de mers și de sprijin etc. Să fac după măsură în execuția tehnică cea mai perfectă.

Prospecte gratis. Prețuri foarte moderate

J. Keleti, institut ortopedic artistic.
Budapesta. IV. Koronaherzeg utca 17.

Picioarele și mâinile artificiale ale lui Keleti sunt cele mai bune din lume.

Amputaților! Institutul artistic ortopedic a lui J. Keleti, Budapesta IV. pregătește sub garanță de potriveala cea mai bună, cu prețurile de fabrică cele mai ieftine: picioare și mâni artificiale pentru cei amputați în execuția tehnică cea mai perfectă. Mașina de mers și de sprijin etc. Mers ușor elegant! Broșuri ilustrate, gratis și franco. Garanță de mai mulți ani. Pentru cei cu mijloace mai puține mare scăzământ de preț!

Nou!! Invenție epocală! Nu mai există mai mult auz greu. **Nou!!**

Oz. Auz greu! „Prinzătoare de sunet“, c. și reg. privilegiată și de nou patentată. Acest aparat face posibil și din depărtări mari auzul clar predărea în teatre, la concerte, prele-geri, predici etc.

Cereți prețurant dela 97 7-18

J. Keleti, fabrică de instrumente chirur-gice-medicale.

Budapesta IV. Koronaherzeg utca 17.

Fiecare imitație e punibilă!

Singur veritabil e numai balzamal lui Thierry

cu marca verde de călugăriță. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.—.

Alifie de centifolii

a lui Thierry

Scutit prin lege!

contra tuturor ranelor, aprin-derilor, rănilor etc. 2 bor-cane Cor. 3.60. Expedare nu-mai cu rambursă sau trimiterea banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă sunt cunoscute de cele mai bune și renumite.

Comandele să se adreseze la

Farmacistul

A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe far-macii. — Broșuri cu mii de scrisori originale de mulțămîță, gratis și franco.

179 39-52

Allein echter Balsam
des A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Picuri castorei

cari alungă vânturile, alină zgârciurile

Un mijloc care s'a valorat din anul 1884 și care deșteaptă apetitul și pro-movează mistuirea. 148 3-25

Prețul per sticlă Cor. I.—

Mai puține de 2 sticle (Rambursă Cor. 2.50 incl. lădița) nu să trimit pe postă.

A să procura prin:

Farmacia lui IULIU BITTNER
în Gloggnitz (Austria de jos).

Cea mai mare neguțatorie transilvană de oroloage,
— juvaere articli de aur și argint, în SIBIU. —

În 15 Iulie 1907 sosesc acasă d'n călătoria mea de cumpărare și deschid neguțatorie mea cu un asortiment esttraordinar de bogat.

Cu distinsă stimă

IULIU ERÖS.

148 3—

În interesul propriu

damele și domnii

și acoper lipsele în

confecțiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de articli de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Plata mare Nr. 3, în noul palat al institutului Bodenkredit

— Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. —

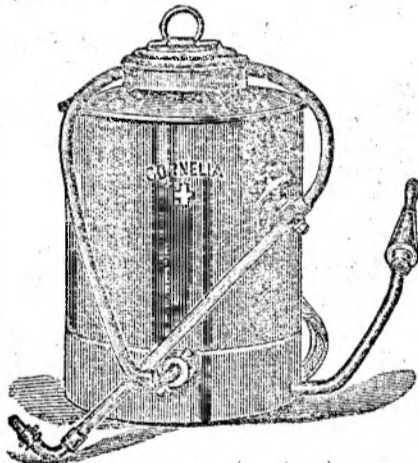
Prețuri strict fixe.

Cu distinsă stimă

— **R. GRÜNBERGER** —
prăvălie de articli de confecțiune.

262 29-52

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

VICTOR DAHINTEN, neguțatorie de fer
în Alba-Iulia, lângă Fântână.

Recomand marele meu deposit în pușculițe (sprituri) de peronospora de cele mai bune, și pe așteptare (accept), până în 1 Noemvrie, cum și toate soiurile de articli de fer și oțel, fere de plug, osii, cuptoare, șparherduri, cuie, șiroafe, pente de fer, trestie de stocatură, vase de culină, revolvere, patroane, coase, lopeți, articli de gumi și mașini eco-nomice etc. toate de calitatea cea mai bună și cu prețurile cele mai ieftine.

112 8-10

Cu distinsă stimă

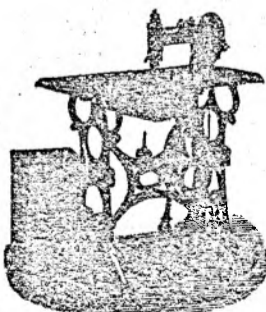
Victor Dahinten.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu, Piața-mare nr. 15.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 17 24—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** —

Toate scareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum se, eurele, slețuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sînt executate prompt, ieftin și conștiențios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut compărată dela mine dau 5 ani garanție.

Carol Albert

croitor de cavaleri
 Sibiu
 Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stofe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, frăcuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine in timp de 24 ore.

159 41-52

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,
 Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
 cele mai noue stofe de primă-
 vară in mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiane merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglan”, cari se află totdeauna in deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate in atelierul meu imi permit a atrage deosebita atențiane a on. domni preoți și teologi absolvenți

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine in timp de 24 ore.

27 22-

Marca de scutare: „Anker”.

214 34-40

Liniment. Capsici comp.,
 substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare să fim precauți și să primim numai sticle originale in șutule cu marca de scutare Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40 și C. 2.— se capătă in toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. in Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
 „Leul de aur” in Praga
 Strada Elisabeth Nr. 5 nou
 Expediție zilnică.

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer.

NIGRIN

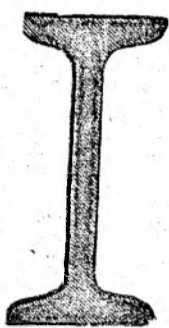
Cea mai bună cremă pentru ghoto

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiindcă Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosire continuă, astfel nu împiedică evaporatiunea picoarelor.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

98 10-52 furnisor de curte c. și r.

Se capătă pretotindenea.

Traverse și fer U

fevi de fer, fer pentru chei (la ziduri), papă de coperiș, place de izolat, cement, jăsătură de trestie pentru stucatură, împletituri firmă și alte materialuri pentru zidit.

Carol F. Jickeli,

Sibiu.

130 6-10

Săpun de lapte de crin

Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pișturilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piele delicate, moale și un teints rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să află in toate farmaciile, in drogherii, parfumerii și negustorii de săoun și locale de frizeri.

2 9-50

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anto. Dreher soc. pe ac. in Köbánya (Steinbruch),

este de recomandat in deosebi onor. p. t. public.

Să capătă in cele mai multe neguțatorii mai bune.

Depozit principal la

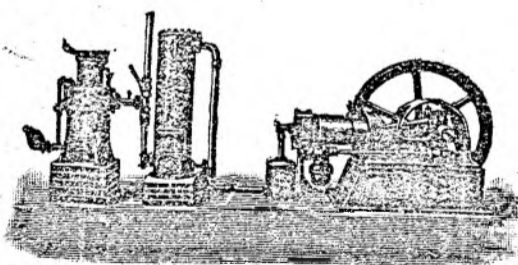
M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 14-

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare in Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto” și locomobile pentru benzin și petrolu, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirător, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele mai ieftine in prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½—2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

36 12-

Preste 300 de distincții inalte.
 Preste 30.000 motoare originale „Otto” in minare

Condiții de plată favorabile.
 Garanță deplină și serviciu onulant.